

Quartus gradus est, quando segregato omnis imaginationis officio solus animus intendit, quæ imaginatio non nouit, sed quæ mens ex ratiocinatione colligit, vel per rationem comprehendit, vt quando inuilibilia nostra, quæ per experientiam nouimus, & intelligentiam, in considerationem adducimus, & ex eorum consideratione in cælestium animarum & spirituum beatorum intelligibilem contemplationem assurgimus. Tunc quàm magna sit multitudo dulcedinis Dei, timentibus abscondita, percipiunt. Contemplantur enim qui huiusmodi sunt, regni cælestis gloriam deliciarum abundantiam, regis magnificentiam, ciuium supernorum naturam, numerositatem, & beatitudinis supereminentiam. Talibus nanque refecti considerationibus, & ardenti plurimum repleti caritate, atque desiderio affecti societatis ipsorum, qua valent, virtute igitis affectibus in spiritu dicunt. Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscunt, & deficiunt animæ nostra introire in atria tua. Beati nempe serui tui Domine, qui stant coram te semper, & contemplantur gloriam tuam semper, te quæ laudare non desinunt. Quintus gradus est, quando ea, quæ ex diuina reuelatione cognoscimus, nulla nostra ratiocinatione integre inuestigare sufficimus. Talia sunt, quæ de diuinitatis natura & quæ de simplici essentia credimus, & scripturarum diuinarum autoritate approbamus. Super rationem, & non tamen præter rationem, censenda sunt, quoniam id quod intelligentiæ acie cernitur, humana non potest ratio inuenire, tamen facile acquiescit, & sua attestazione alludit. In hac enim carne viuentibus, & in hoc statu inastimabili virtute crescentibus, contemplationis acuminem potest æterna Dei claritas videri, & sensu illuminati amoris attingi. Intelligendus enim est Deus cogitandusque quedam vita æterna viuens & viuificans, immutabilis, omnia mutabilia immutabiliter faciens, veritas fixa, stans indeclinabilis, ex qua vera sunt omnia, quæ vera sunt, in qua sunt æternaliter rationes rerum omnium euenientium temporaliter, cui vita ipsa essentia est, quæ vita viuens ipsa sibi est, quæ est ipsa Deitas, æternitas, magnitudo, bonitas, virtus in semetipsa existens, & subsistens, excedens omnem locum virtute naturæ illocabilis, æternitate verò omnem tempus, quod vel ratione vel opinione comprehendere potest. Quæ certius sensu humilis & illuminati amoris, quàm quolibet cogitatu rationis attingitur, & semper melius est, quàm cogitatur, melius cogitatur, quàm dicitur. Ipsa est summa substantia, non subiecta predicamentis vocum, sed rerum omnium subsistens causale principium, in quo esse nostrum non moritur, intellectus non errat, amor non offenditur, qui semper quæritur, vt dulcius inueniatur, dulcissime inuenitur, vt diligenter queratur. Sextus contemplationis gradus est, quando animus illa ex diuini luminis irradiatione cognoscit, quibus omnis humana ratio declinat, & intelligibilem intelligentiam rationem amittit, & omnem humanam ratiocinationem & intentionem transcendit. Hinc emanans fluminis impetus latificat animum contemplantis memoria abundantia suauitatis Dei, in quo gustu quum ad Deum totis præcordiis amandum facile abducatur potentia eius, & virtus, & gloria, maiestas, bonitas, beatitudo, ad contemplanda

eius amabilia per seipsa in affectum cordis contemplantis elucet, hoc potissimum amantem rapit in amabilem, quia ipse in seipso est, quicquid in eo amabile est, qui est totum quod est, cui bono amore ipsius boni sic se intendit pius affectus, vt non se inde reuocet, donec vnus cum eo spiritus effectus sit, quod quum in eo fuerit perfectum, iam solo mortalitatis huius velo differt, ac diuiditur à sanctis sanctorum, à summa illa beatitudine supercælestium, qua tamen in fide & spe eius, quem amat, in conscientia fruitur. Jam quod superest, tolerabili præstolatur patientia. Hic est destinatus solitarij certaminis cursus, hic finis, hoc præmium, hæc requies laborum, consolatio dolorum, & ipsa perfectio, & vera hominis sapientia Deum quærentis, & Deo vacantis, & adherentis per orationis studium, per contemplationis ocium. Quæ orationis virtus quanta apud Deum sit dignitatis, comprehenditur in præactis, & quanta existimationis apud homines percipitur ex hoc quod & duodecimum sortitur gradum, & vltimum possidet locum fructuum ligni vitæ, quos Domino opitulante ordinauit, descripsi, & ad finem deducendo peregi.

PERORATIO.

Q Vis autem ascendere in hunc montem Domini, aut in locum sanctum eius. Vtique vere quiescentes, si tamen strenue abdicauerint à se omnem mundi substantiam, omnem facultatem, & cuncta, quæ mentem ab interiori exercitatione diffundere valent, & voluntariâ elegerint paupertatem prorsus se diuinæ committentes prouidentia, quæ neminem despicit, vel in se confidentem derelinquit. Sed nequaquam hoc solo contenti sint, quin potius concupiscentias gula, & ventris illecebras iugulent mucrone sobrietatis & temperantia, quatenus redacto in rationis seruitutē crudeli tyranno, mens igne diuini amoris succensa, lata, & expedit valeat se colligere in se, & per internas cordis exercitationes, & virtutē orationis ascendere supra se. Hoc tamen non lateat quiescentē, quod vt facilius ascendat, quiescat, dulcius, securiusque possideat dona, quæ ei donanda sunt, prorsus associanda est duabus prioribus humilitatis virtus, quæ cælestis regis singularis illa esse comprobatur, adeo vt illi nec paupertatis virtus, nec sobrietatis bonum, nec ieiunij labor, nec elemosinarum largitio, aut orationis sacrificium sine ista placere queat. Custos enim virtutum est, & ante Deum stare volentibus per necessaria. Nulla nanque potest esse in oratione repulsa, quando hæc deprecantis fuerit socias, & orationis praua. Eo nanque mens in oratione erit alacrior, & in contemplatione sublimior, quo in se extiterit abieciior, atque humilior. Propterea seruus Christi, virtutum amator, orationis sectator humilitatem habeat, humilitatem exhibeat in negociis, in moribus, & per amplius in orationibus. Quæ virtus quum animam compleuerit, deiecerit, liquefecerit, tunc incipiet cor dilatari dilectione, irradiari veritate, repleti lumine, perfundi exultatione iucundari suauitate, saginari deuotione, eleuari spiritu, inebriari iubilo, contemplatione nitescere, potiri amplexibus, circundari splendoribus, odoribus aspergi, atque ineffabilibus gaudiis ditari. Hinc secretorum oritur reuelatio, scripturarum declaratio, futurorum cognitio, sensuum corporaliū alienatio, cælestium bono